

අපිලංග ආරාම

පු ර ණ ස න න ස හි ත .
ආ ය ත් ව . ශ සු ත්‍ර ය .

මිරිස්සේ අතිනවතමවාසි
මිරිස්සේ ඥාණ ර න න හි සස
සාමන් වහන්සේ විසින් ශ්‍රවකරණ ලදී.

මිරිස්සේ පදිංචි
ඩී. සී. ඩී. ඇස්. ජයසූරිය කොන්දෙස්ගර
විසින්
කොලඹ වෙල්ලේ විවිසේ නොමමර 36 දරණ
සභානයේ සුදැසීන සන්ත්‍රාලයෙහිදී
මුද්‍රනය කරවා ප්‍රසිද්ධ කරණ ලදී.

ශ්‍රී බුද්ධ වම් 2441.

COLOMBO—Printed by A. Cooray.

---

1 8 9 8 .

අරියවංස සුභා.

නමෝ නසා භගවතො අරහතො සම්මා සම්මුඛසා.

එවුමෙමසුභං එකං සමසං භගවා සාවර්ථියං විහරති ජෙනවනෙ අනාථ පිණ්ඩකසා ආරාමෙ, නග්‍රඛො භගවා භික්ඛු ආවනෙහසි භික්ඛිවො'ති, හදනෙහ'ති නෙහික්ඛු භගවතො පච්චසොසු'සුං—භගවා එතදවොච.....

වතභාරො'මෙහික්ඛිවෙ අරියවංසා, අගගඤ්ඤ, රතඤ්ඤ, වංසඤ්ඤ පොරාණ අසඬකිණ්ණා අසඬකිණ්ණ පුබ්බා නසඬකියනති නසඬකිණ්ණසනති අපාතිකුඨා සමනෙහි ඩ්‍රාහමිනෙහි විඤ්ඤාභි.....කතමෙ වතභාරො? ඉධ භික්ඛිවෙ භික්ඛු සනතුට්ඨොහොති, ඉහරිතරෙන විචරෙන ඉහරිතර විචරසනතුඤ්ඤාව වණ්ණවාදී, නව විචරසෙනු අනෙසනං අප්පතිරූපං ආප ජ්ජති. අලඛාව විචරං න පරිනසසති, ලඛා විචරං අගථිකො අමුච්ඡිකො අනඤ්ඤාපනෙහා ආදිනවදසොචි, තිස්සරණි සඤ්ඤා පරිභුඤ්ජති. භායව පන ඉහරිතර විචරසනතුඤ්ඤා නෙ'වතභා'නුකකංසෙති. නොපරංවමෙහති. යොහිතඤ්ඤා අනලසොසමපඤ්ඤා පනිස්සතො අසං චුච්චති භික්ඛිවෙ! භික්ඛු පොරාණෙ අගගඤ්ඤ අරියවංසෙසීතො.....

පුනවපරං භික්ඛිවෙ භික්ඛු සනතුට්ඨොහොති. ඉහරිතරෙන පිණ්ඩපා තෙන ඉහරිතර පිණ්ඩපාන සනතුඤ්ඤාව වණ්ණවාදී නව පිණ්ඩපානගෙනු අනෙසනං අප්පතිරූපං ආප ජ්ජති. අලඛාව පිණ්ඩපානං නපරිනසසති. ලඛා ච පිණ්ඩපානං අගථිකො අමුච්ඡිකො අනඤ්ඤාපනෙහා ආදිනවදසොචි තිස්ස රණිපඤ්ඤා පරිභුඤ්ජති. භායව පන ඉහරිතර පිණ්ඩපාන සනතුඤ්ඤාව නෙව'තභා'නුකකංසෙති. නොපරංවමෙහති. යොහි තඤ්ඤා අනලසො සමපඤ්ඤා පනිස්සතො අසං චුච්චති භික්ඛිවෙ භික්ඛු පොරාණෙ අගග ඤ්ඤ අරියවංසෙ සීතො.....

පුනවපරං භික්ඛිවෙ භික්ඛු සනතුට්ඨො හොති. ඉහරිතරෙන සෙනාස නෙන ඉහරිතරසෙනාසන සනතුඤ්ඤාව වණ්ණවාදී, නව සෙනාසන ගෙනු අනෙ සනං අප්පතිරූපං ආප ජ්ජති. අලඛාව සෙනාසනං නපරිනසසති. ලඛා ච සෙනාසනං අගථිකො අමුච්ඡිකො අනඤ්ඤාපනෙහා ආදිනවදසොචි තිස්ස රණිපඤ්ඤා පරිභුඤ්ජති. භායව පන ඉහරිතර සෙනාසන සනතුඤ්ඤා නෙව'තභා'නු'කකංසෙති. නොපරංවමෙහති. යොහිතඤ්ඤා අනල සො සමපඤ්ඤා පනිස්සතො අසං චුච්චති භික්ඛිවෙ භික්ඛු පොරාණෙ අගගඤ්ඤ අරියවංසෙ සීතො.....

පුනච්චරං හිකඛවෙ හිකඛු භාවනාර'මොනොති. භාවනාරතො පභානාරා-
මොනොති. පභානාරතො නායව පන භාවනාරාමනාය භාවනාරතියා පභා
නාරාමනාය පභානාරතියා තෙවතනානු'කකංසෙති. නොපරං චමෙහති.

යොති තජ්දකොඛො අතලසො සමපජනො පතියසොනො අයං වුච්චති හිකඛ
වෙ 1 හිකඛු පොරාණේ අගගඤ්ඤා අරියවංසෙ ධීතො

ඉමෙබො හිකඛවෙ චයනාරො අරියවංසා, අගගඤ්ඤා, රහතඤ්ඤා,
වංසඤ්ඤා පොරාණා අසඬති ඤ්ඤා අසඬති ඤ්ඤා පුබ්බා නසඬති සහති
නසඬති සිසාහති අපාතිකුට්ඨා සමණේහි බ්‍රාහමණේහි විඤ්ඤාහි-ඉමෙහිව
පන හිකඛවෙ වතුහි අරියවංසෙහි සමනනාගතො හිකඛු පුරජ්ඣිමාය වෙපි
දීසාය විහරති. ඤේ'ව අරතියංසහති. නතං අරතී සහති. පච්ඡිමාය වෙ
පිදීසාය විහරති ඤේ'ව අරතියං සහති. නතං අරතී සහති. දකඛිණිකවෙපි දීසාය
විහරති ඤේ'ව අරතියං සහති. නතං අරතී සහති. දකඛිණිකවෙපි දීසාය
විහරති ඤේ'ව අරතියං සහති. නතං අරතී සහති. "කංකියසොහෙතු?" අරතී ර
තී සහොති හිකඛවෙ ධීරොති.

නාරති සහ තිඤ්ඤරං, නාරතිඤ්ඤර සංහති
ධීරො'ව අරතියං සහති, ධීරොති අරතියං සනො-
සබ්බිකවම වියාකීනං, පණ්ණනතං කොනිචාරසෙ
තෙකකං ජමෙබොතදසෙසව, කොතංනිජ්ඣුම'රහති
දෙවොපි තං පසංසහති, බ්‍රහ්මනාපි පසංසිතො'ති.
අරියවංස සුඤ්ඤා නිඤ්ඤං

නදට්ඨකථා.

අවධිමසා අගතජ්ඣාසධිකො නිකෙඛපො-ඉමං තීර මහා අරියවංස සුඤ්ඤ
නතං හහවා ජෙකවන මහා විහාරෙ ධම්මසභායං පඤ්ඤානවර බ්‍රහ්මසනෙ
නිසිනොනා අගතනොපි පරපුගගලානමපි අජ්ඣාසයවසෙන පරිවාරෙඤ්ඤා
නිසිනනානි වතනාලීසං හිකඛුසහසානි හිකඛවොති ආමනොනො වහතරො
මෙ හිකඛවෙ අරියවංසා'නි ආරහි. තජ්චංසා'නි, අරියවංසා, අරියානං
වංසා අරියවංසා යථාති ධාරිතවංසො බ්‍රාහමණිවංසො වෙසවංසො සුද්දවං
සො සමණිවංසො කුලවංසො රාජවංසො'නි ඵ්චං අයමපි අභිමො අරියවංසො
අරියාන'හති අරියපවෙතිනාම හොති. සො බො පනායං වංසො" ඉමෙසං වං
සානං මුලුතනාදීනං කුලානුඤ්ඤා භනිතාදයො විස අගගමකකායනි-කෙපනනෙ
අරියා? තෙසං එතෙ වංසා'නි අරියා වුච්චහති බ්‍රහ්මව පවෙඛක බ්‍රහ්මව තථා
ගත සාවකාම-ඵතෙසං අරියානං වංසා'නි අරියවංසා-ඉතො පුබ්බිසසසහ
සං කප්පාසිකාන වතුනතං අසංබෙයානා මජ්ඣකෙ තණ්හංකරො මෙධං
කරො සරණිඛකරො දීපංකරො'නි වහතාරො බ්‍රහ්ම උපපනතා-භෙ අරියා,
තෙසං අරියානං වංසා'නි අරියවංසා-තෙසං බ්‍රහ්මානං පරිනිබ්බාණිතො අපර
භාගෙ අසබ්බිකාං අතිකකමිඤ්ඤා කොණ්ඩඤ්ඤා භාම බුබො උපපනතා-
භෙ-ඉමසමී. කපෙප කකුසදෙවො කොනාගමණේ කසසපො අමිහාකංභ ග

වා ගොතමොති වහනාරො බුඩා උප්පන්නා-තෙසං අරියානං වංසා'ති අරිය වංසා අපිම, අරියානාගත පච්චුප්පන්නානං සබ්බවුමි පච්චෙක බුඩසාචකානං අරියානං වංසා'ති අරියවංසා තෙබොපතෙතෙ අරියවංසා-අග්ගඤ්ඤාති, අග්ගාති'ත්තිතබ්බා; රහතඤ්ඤා'ති, දීඝරහතං පවත්තාති ජනිතබ්බා; වංස ඤ්ඤාති, වංසා'ති ජනිතබ්බා-පෙරාණාති න අධුනුප්පන්නා-අසබ්බිණ්ණා'ති අපිකිණ්ණා, අනප්පනා-අසබ්බිණ්ණපුබ්බාති අතිතවුමෙහිපි නසබ්බිණ්ණපුබ්බා-කිනඤ්ඤ මෙහි'ති, න අපනිතපුබ්බා-සසබ්බිසහති" ති ඉද්දති පින අපනිසහති" නසබ්බිසිසහති'ති අතාගත වුමෙහිපි න අපනිසිසහති යෙ ලොකෙ විඤ්ඤාසමණ්ණාහමණ්ණ තෙහි අපාත් කුඨා" සමණෙහි බ්‍රාහමිණෙහි විඤ්ඤාති අති'ද්දිතා. අගරහිතා" සනතුඨොගොති" පච්චෙක භොතා සචෙසෙන සනතුඨො ගොති "ඉතරිතර විචරෙතාති" ජුල, සුබ්බා ජුබ පණ්ණිත, පිර, ජිණ්ණ නං යෙන කෙනපි; අථබො, යථා ලබාදිතං ඉතරි තරෙන යෙන කෙනපි සනතුඨොගොති'ති අපේ; විචරණී. හිතයො සනෙතාසා,-1, යථාලාභ සනෙතාසො, 2, යථාබල සනෙතාසො-3, යථාසාරු ප සනෙතාසොති" පිණ්ඩපානාදිසුපි එසොවනසො-තෙසංහි විජාරකථා "සනතුඨසු හිකඛවෙ අනුප්පන්නාවෙව කුසලධම්මො උප්පජ්ජන්ති" ඉමිණි. සුතො වුත්තනසෙතෙව වෙදිතබ්බා, ඉති ඉමෙතසො සනෙතාසෙ සන්ධාය සනතුඨො ගොති ඉතිරි තරෙන විචරෙන යථාලබ්ධිසුයෙන කෙ තවිවිචරෙන සනතුඨො ගො'ති තිවුත්තං, එත්ථව 1 විචර.ජනිතබ්බං 2 විචරබෙත්තං.ජනිතබ්බං 3 පංසුකුල.ජනිතබ්බං 4 විචරසනෙතා සො ජනිතබ්බං, 5 විචරපවිසංසුත්ත බුභවිතාති ජනිතබ්බාති-විචර.ජනිතබ්බ භාති, බොමාදිති ජවිචරාති දුකුලදිතිජ අනුලොමි විචරාතිජනිතබ්බාති ඉමාතිවාදස කප්පිත විචරාති *—1 කුසඵවරං, 2 වාකඵවරං, † 3 කෙස කමබලං, 4 පොඤ්ඤා, 5 වමුමං, 6 උඵකපකමං, 7 රුහබ්දසං, 8 ලසාදසං, 9 එරකදසං, 10 කදලිදසං, 11 වෙඵ්දසං, එවමා දිතිපන අකප්පිත විචරාති-විචරබෙත්තන්-1 සංකතොවා, 2 සණ්ඨො වා, 3 ඤ්ඤාතිකොවා, 4 මිහතකොවා, 5 අහතකොවාධතෙන, 6 පංසුකුලො වාති, එවංඋප්පජ්ජනතො ජබෙත්තාති අධිපිතං වාමාතිකානං වසෙන අධිබෙත්තාති ජනිතබ්බාති,-පංසුකුලන්ති 1 ඤොසාතිකං, 2 පාපණි කං, 3 රජිසං 4 සඤ්ඤාරකුටකං 5 සොඤ්ඤං, 6 නහානවොලං, 7 තිඤ්ඤා, 8 ගතපමාගතං, 9 අග්ගිද්ධිං, 10 ගොබ්බිතං, 11 උප

* බොමකොසෙස කප්පාස, සනහවිතාති කමබලං කප්පිසාතිජලෙ තාති, සානුලොමාතිජනිතො දුකුලඤ්ඤාව පතතුත්ත පටිංසොමාරවිතජ. ඉහිජං දෙවදිනං.ව නසහසානුලොමිකා-ඉතිබුද්ධිකබ්බං.

† 'ඵලකඵවර මිපිපිසාදො දිසාති-

විකාශය, 12 උදුර්වය, 13 අනවර්තය, 14 දසවර්තය, 15
 ධර්මය, 16 ප්‍රභ, 17 සමන්විවර, 18 ආමුද්දිය, 19 අභිසෙකිය,
 20 පපික, 21 වාතාභව, 22 ඉද්ධිය, 23 දෙවදනියකනි, තෙවිසති
 පංසුකුලානි වෙදිකබ්බානි.—එළුව සොරියකනි, ගමනමලකරණ, ගතප
 මාගනකනි, මධුසරීරං පාරුපිනාසුසානං තෙඤා ආනිතවිවරං “ධර්ම
 වනානි” ධර්මප්‍රකාශෙකිතකො ආනිතං ථු පනති, වමිකෙපු පුජිතවිවරං
 ‘සාමුද්දියයනි’ පමුදු විවිච්ච්‍යනිතං ‘පථිකනි’ පථංගච්චනෙහි
 මොරහසන පාසානෙහි කොට්ටනා පාරුපිතවිවරං, ඉභිමසනි, එහි
 හිකුච්චිවරං ඉසංයාකට්ටමව; විවරසනොනාසොනි, විසති විවරසනොනාසො
 ව රෙවිතකකසනොනාසො 2 ගමනසනොනාසො, 3 පරියෙසන සනොනාසො
 4 පටිලාභ සනොනාසො, 5 මනපටිගහනණිසනොනාසො, 6 ලොථපවි
 වජ්ජනසනොනාසො, 7 සථාලාභ සනොනාසො, 8 සථාබල සනොනාසො 9
 සථාසාරුපසනොනාසො, 10 උදකසනොනාසො, 11 ධොවනසනොනා
 සො, 12 කරණිසනොනාසො, 13 පරිමානසනොනාසො, 14 සුතනසනොනා
 සො, 15 සිබ්බනසනොනාසො 16 රජනසනොනාසො 17 කප්පසනොනා
 සො 18 පරිභොග සනොනාසො, 19 සනතිධිපරිවජ්ජන සනොනාසො 20
 විසාජ්ජනසනොනාසො ති-තථිසාධක හිකුච්චානෙමාසං නිබ්බවාසං වසි
 න්වාමාසමතනං විතනෙකතුං වච්චනි, සොභිපවාරොනා ච්චරමාසෙ විවරං
 කරොති—පංසුකුලිකො අද්ධමාසෙතෙවකරොති—ඉතිමාසද්ධමාසමතනං
 විතකකනං විතකකසනොනාසො නාම තෙතපනසනතු භේගහිකුච්චාපා
 විතමණ්ඩරාජ්චාසිපංසුකුලි කපෙරසදිසෙන හවිතබ්බං—ඵරොකිරවෙ
 තිය පබ්බතවිහාරෙවෙහිඉං වජ්ජිසාමි’නි ආගතො වෙතියං වජ්ජිනාචි
 නොහි මසං විවරං ජිණ්ණං ඛුච්චානං වසනට්ටාගෙ ලභිසාමිති, සො
 මහාචාරා ආගතනාසංසෙරො දි ඤාවසාට්ටනං පුච්චනාතථවුච්චො
 පුනදිවසෙවිවරං ආදය ආගතනා ඵෙරං වජ්ජි—ඵරොකිං ආවුසො’නි ආහ,
 ගාමචාරං භවෙහිගමිසාමිති, අහමපාචු සොගමිසාමි’නි, සාධුගතො’නි,
 ගච්චනො මහාබොධිචාර කොට්ඨකෙ ධ්වං පුඤ්ඤවනොනං වසන
 ධ්වංගෙ මනාපං ලභිසාමි’නි, වින්තොනා අපරිසුද්ධො මෙමිතකොනානි’
 තකොපටි නිවහානි— පුනදිවසෙපනථ මනාසමිපං ගතො, පුනදිව සෙ
 මහා වෙතියසං උතතරචාරතොතඤ්ච පටිනිවහනිනි, චතුර්ච්චසෙ
 ‘පි ඵෙරසාසමිපං අගමාසි—ඵරොඉමසං හිකුච්චො විතකොනාන පරි
 සුද්ධො භවිසාමි’නි, විවරං ගතොනොතෙ සද්ධියෙ’ව පඤ්ඤපුච්ච
 මානොගාමං පාචිසි—තඤ්චාරානි එකොමනුසො උච්චාරපට්ඨි බුද්ධො
 සාච කෙසෙ’වචචං කනිතං සංකාරධ්වංගෙ ජඬෙධිසි—පංසුකුලික ඤේ
 රොතං නිලමකබ්බාහි සමපට්ඨිණ්ණං දිඤ්චා, අඤ්ඤප්පිපගගහෙසි’මහා
 ඵෙරොකිං ආවුසො ‘සබ්බාරධ්වංගසං අඤ්ඤප්පිපගගණ්ණාහිති නාහංභ
 නො සබ්බාරධ්වංගසං අඤ්ඤප්පිපගගණ්ණාමි, මසං පිතුදසබ්බලසං

පහගණනාමි පුණ්ණදසියා පාරුපිච්චා ජබ්බිත පංසුකුලං තුච්චමහෙපාණ් කෙවිඛුනෙච්චා සුසානගො ගණ්හතෙන දුක්කරං කතං හතොති' මහාතෙරො පරිසුද්ධාචිතසොනා පංසුකුලි කසා'ති විනොසි—පංසුකුලි කඤ්චනරො' පිතසමයෙවංචානෙභිග්ගො විපසන්නං වඳෙච්චා, තිතිපථලාතිපතොනානංසාටකං ගහෙතී, විවරං කචා, පාරුපිච්චා, පාචිතබණ්ධිරාජංගනචා, අගනථලං අරහතතංපාපුණ්—විවරභාය ගච්චනනසුපන කථ්ලභිසාමි'ති අවිනෙතචා කමමට්ඨානසි සෙනෙ'වගමනං, ගමන සනොනාසොනාම-පරියෙසනනසා පනසෙනවා තෙනවාසද්ධිං අපරියෙසිතී, ලොපෙසලංභිකුං ගහෙතී පරියෙසනං පරියෙසන සනොනාසොනාම, එවංපරියෙසනනසා ආහරිගමානං විවරං දුරතො' වදිසී, එතං මනාපංගවිසසති, එතා අමනාප'නති අවිතකෙකචා, ටුලසුබ්බාදී සුසංචල ද්ධිතෙ'වසනතුසානං පරිලාභසනොනාසොනාම, එවංලද්ධං ගණ්හනනසා' පිථානකංදුපට්ටසා එතනකං එකපට්ටසා'ති අනනතොස ගොන කමතෙතනෙ'වසනතුසානං මනෙතපටිගා ගණ්සනොනාසොනාම; විවරංපරියෙසනනසාපන අසුකසුඤ්චා රෙමනාපං ලභිසා'මිති අවිනොතිචාරපටි පාටියා චරණං, ලොථපවිච්චන්ත සනොනාසොනාම; ලුබ්භණ්තෙසුසෙන කෙතවියා පෙතුං සකෙකානනසා සථාලද්ධිතෙ' වසාපනං සධාලාභ සනොනාසොනාම, අනනානොචාමංචනිචා, සෙනසාපෙතුං සකෙකාති, ගෙනසාපනං සථාබලසනොනාසොනාම, මනාපංඅඤ්ඤාසුදචා අතනාසෙන කෙතවි සාපානං සථාරුපසනොනා සොනාම; කථ් ලදකං මනාපං කථ් අමනාපනති අවිචාරෙතී සෙන කෙතවි ධොවනුපකෙන ලදකෙන ධොවනං ලදක සනොනා සොනාම, පණ්ඩුමනතික ගෙරුක සුතිපනතරසකිලිචාතිපන ලදකාති වජෙජතුං වට්ටති-ධොවනනසා පන මුග්ගරාදිති අපහරිතී ගනෙති මද්දීචා ධොවනං ධොවන සනොනාසොනාම; තථා අසුඤ්ඤානං පනනාති පකභිපිචා තාපිත ලදකෙනා'පි ධොවතුං වට්ටති, එවං ධොවිචා කරොනනසා ඉදං දුලං ඉදං සුබ්බ'නති අකොපෙතී පහොනකතීහාරෙතෙ'ව කරණං කරණසනොනා සොනාම; තිමථකිලපටි ච්ඡාදනමනතසො'ව, කරණං පරිමානසනොනා සොනාම; විවරකරණ ඤාය පන මනාපං සුතනං පරියෙසාමි'ති, අවිචාරෙතී, රපිකාදීසු වා දෙවචානෙවා ආහරිතී පාදමුලෙවා ධීපිතං සංකිඤ්චි දෙවසුතනං ගහෙතී, කරණං සුතනසනොනා සොනාම; කුසිබ්බිකකාලෙ පන අභිගුලමහොනා සතථාචාරෙන විජ්ඣනබ්බං, එවං කරොනනසාසි යෙතිනච්ච සහායොනගොති තසාවතථාගෙදො' පිතනි-තිවභිගුලමනොන පන සනාචාරෙ විජ්ඣනබ්බං එවං කරොනනසා මග්ගපටිපනොනා'පි සහායෙන ගච්චනබ්බං-යොනගොති තසාවතථා ගෙදො අතං සිබ්බිකසනොනා සොනාම, රජනොන පනකාලකච්ඡාදිති පරියෙසනොනනවර්තබ්බං-සොමවසකලාදීසු සං ලභති, නෙන රඤ්චිතබ්බං-අලහනොන මනුසොසි අරඤ්ඤවා

ක. ගහෙණා, ජබ්බිතරජනංවා, හික්කුභි පමිනා ජබ්බිතකසාවං වා ගහෙණා රඤ්ජීතබ්බිං-අසං රජතසනෙතාසොනාම, නීලකද්දමකාල සාමෙසු සං කීඤ්චි ගහෙණා, හජ්ජිපිසෙ නිසිනනාසස පඤ්ඤායමානකපප කරණං කපප සනෙතා සොනාම, හිරිකොපිණ් පච්චජාද න මනවවසෙන පරිභුඤ්ජ නංපරිභොග සංග්‍රහාසො නාම, දුසං පන ලභිනා, සුඛතං වා සුචිං වාකාරකංවා අලභනොති න ධපෙතුං වට්ටි-ලභනොති න නවට්ටි-කත 'මපි සවෙඅනෙත වාසිකාදීනං දතුකාමොභොති, භොව, අසනතිභිතා යාව ආගමනාධපෙතුං වට්ටි, ආගතමනෙතසු දුතබ්බිං දුතුං අසංකතානෙත න අබ්ධිතබ්බිං අඤ්ඤාසීංචිවරෙ සතිපච්ච ස්ථරනමපි අබ්ධිතාතුංවට්ටි අනබ්ධිතමෙවති සනතිභිතොති, අබ්ධිතං නභොති'නිමහාසි වජෙථරොආ හ, අසංසනතිපරිචජ් භසනෙතා සොනාම-විසාජ්ජනෙත භපනමුඛං ඔලොකෙණා, නදුතබ්බිං, සාරාණීයධමෙමධිනා, විසසජ්ජතබ්බි'නති අසං විසාජ්ජ භසනෙතාසොනාම-විචරපච්ච සුතනාහි බුතබ්බිනා, පංසුකුලී කභිගඤ්චව වෙච්චරිකභිං.ව, හෙසං විචාරකථා විසුඤ්චිගහතො වෙදී තබ්බිං-ඉති විචරසනෙතාසංමහා අරිසවංසං පුරිසමාභො ඛික්ඛු ඉමාහි වෙ බුතබ්බිනාහි හෙජෙ තිඉමාහිභොපෙනො විචරසනෙතා සමහාඅරිස වංස වසෙන සනතුට්ඨාභොති-"වණ්ණවාදීති, එකො සනතුට්ඨාභොති, සනෙතාසසවණ්ණංනකථෙති, එකොනෙව සනතුට්ඨාභොති, සනෙතා සසවණ්ණං කථෙති, එකොනෙව සනතුට්ඨාභොති, නෙවසනෙතාසස වණ්ණංකථෙති, එකොසනතුට්ඨාභොති, සහනෙතාසසවණ්ණං කථෙති, තං දසෙසුතුං ඉතරි තර විචරසනතුට්ඨිසාවචණ්ණ වාදීතිචුතනං-අනෙසනනාහි දුතෙයාපච්චිණ්ඨම නානුයොගපා හෙදංනානපාකාරංඅනෙස නං; අපාහිරු පත්ති, අග්‍රතනං; අලභාමා' නි, අලභිනා, සථාඑකච්චා කථනු ඛොච්චරං ලභිසාම'නි, පු ඤ්ඤවනෙතහි හික්ඛු හිසද්ධිං එකතො හුණා, කොහඤ්ඤං කරොනෙතා ලතනසති පරිතසසති, සනතුට්ඨාහික්ඛු එවං අලදබාව විච රං භපරිතසසති-ලදබාව'නි, ධමෙමන සමෙත ලභිනා; අග්‍රිභොති, විගත ලාභගිදෙධා-අමුච්චිතොති අබ්ධිතතතාය මුච්චං ආනාපනෙතා; අනජෙකා ප නෙතාහි; තණ්හාස අනොඤ්චො අපරිභොසදෙධා; ආදී නවදසසාවි' නි, අ නෙසනාපනතිසම ගච්ච පරිභොගෙව ආදීනවං පසාමානො; නිසසරණ් පඤ්ඤා'නි, යාවදෙව සිතසස පච්චිකාසා'නි, චුතනතිසසරණ්මෙ' ව ජාන නෙතා; ඉතිරිතරවිචර සනතුට්ඨිසාහි; යෙන කෙනචි විචරෙන සනතුභිතා, නෙවතතා නුතනං හෙති' නි, අහංපංසුකුලී කොමයා ලපසමපදමා ලකෙ යෙවපං සුකුලීකභිගං ගභිතං කොමයා සද්ධිසොඅහි'නි, අනතුකකං සනංනක, රොති, නොපරං වමෙහති' නි, ඉමෙපනඤ්ඤාහික්ඛු නපංසු කුලීකා'වාහි පංසුකුලීකමහතං එනෙසං නජ්ජි'නි, එවං පරං නවමෙහති, යොහිතජ්ජි දකෙඛා'නි, යොතසමිං විචරසනොතා සෙවණ්ණ වාදීකාදී සුවාදකො පෙකොධානෙතා-අනලසො'නි, සාගච්ච කිරිසාස ආලසිස විරභිතො;

සමපජානෝපතිස්සතො'ති, සමපජා න පඤ්ඤාය වෙවසනීයාවුතොතා; අරී සමංසෙ සීතොති 2 අරීසමංසෙප නිට්ඨිතො;—“ඉතිරී නරෙන පිණ්ඩපානෙන නා' ති, සෙනකෙනච පිණ්ඩපානෙන; එතාපි 1 පිණ්ඩපානො ජාතිතබ්බො; 2 පිණ්ඩපානබෙත්තං ජාතිතබ්බං, 3, පිණ්ඩපාන සන්තොසො ජාතිතබ්බො, 4 පිණ්ඩපාන පටිසංසුත්ත ධුතඛොති ජාතිතබ්බොති—තඤ්ච පිණ්ඩපානො'ති, 1 බදො, 2, කුමමාසො, 3, සත්තු, 4, මචෙජා, 5, මංසං, 6, බිරං, 7, දහි, 8, සප්පි, 9, නවනිතං, 10, තෙලං, 11, මඩු, 12, ථාණීතං, 13, සාගු, 14, බාදනිතං, 15, සාගනීතං, 16, ලෙහනීසහති, සොලස පිණ්ඩපතා, පිණ්ඩපතා බෙත්තනති,, 1, සංඝහතං, 2, උදෙස භතනං, 3 නිමත්තනා, 4, සලාකභතනං, 5, පක්ඛි කං 6, උපොසපිකං 7, පාවිපදිකං 8, ආ ගතකුකභතනං 9, ගමිකභතනං 10 ශිලානභතනං 11, ශිලානුපට්ඨාකභතනං 12, ධුරභතනං 13, කුට්ඨතනං 14, වාරභතනං 15, විහාරභතනාදී, පණ්ණේ රස පිණ්ඩපාන බෙත්තනාති—පිණ්ඩපාන සන්තොසො' ති,, 1 පිණ්ඩපානො'ච තනකසන්තොසො 2, ගමණ්ණිසන්තොසො 3, පරිසෙසනසන්තොතොසො 4, පටිලාභසන්තොතොසො 5, පටිගහණ්ණිසන්තොතොසො 6, මනනපටිගහණ්ණි සන්තොතොසො 7 ලොඵපාවිච්ඡිකසන්තොතොසො 8, සථාලාභසන්තොතොසො 9 සථාබලසන්තොතොසො 10, සථාසාරුපසන්තොතොසො 11, උපකාරසන්තොතො සො 12 පරිමානසන්තොතොසො 13, පරිභොගසන්තොතොසො 14, සනතිධිපරි ච්ඡිකසන්තොතොසො 15, විසසච්ඡිකසන්තොතොසො' ති, පණ්ණේ රසන්තොතොසො— තඤ්චසාධකභිකචුචුචංඛොචිචා, විතකෙනති, පිණ්ඩපානීකෙනපනගණ්ණෙන සද්ධිංචරතාසානංචෙරුපට්ඨාන කාලෙසෙවකඤ්චපිණ්ඩාය චරීසාමා' ති, අසු ක ගාමෙහන්තො' ති, එතාතං විනෙතිචා, තතොපරීය නවිතසෙකත බ්බං—එකචාරීකෙන විතකභමාල කෙඨචා, විතකෙතතබ්බං—තතොපථා ය විතකෙකන්තො අරීසමංසාවුතොහො' ති, පරිපාභිරො, අයං විතකත සන්තොතොසොනාම, පිණ්ඩාය චරන්තොන පනකුභිං ලභිසාමි' ති, අචිං තෙචා කමචිචානසීසෙනගන්තබ්බං, අයංගමනසන්තොසො නාම—පරි සෙසන්තෙනතයංචාතචා අගහෙචා, ලජ්ජපෙසල මෙවගහෙචා, පරිගෙඨි තබ්බං, අයං පරිසෙසනසන්තොතොසො නාම—දුරතො'ච ආහරීසමානං දීචා, එතං මනාපං එතං අමනාපනී, විතානං න උපාදෙ තබ්බං, අයංපටිලාභ සන්තොතොසොනාම—ඉදං මනාපං ගණ්ණිසාමි, ඉදං අමනාපං නගණ්ණිසාමි' ති, අචින්තනාචා'යං කිඤ්චිසාපනමනානං ගහෙතබ්බිමෙ'ච අයං පටිගහණ්ණි සන්තොතොසො නාම—එච්චනදෙසා ධමෙමා බහු, දයකො අපංදතු කා මො, අපං ගහෙතබ්බිං; දෙසාධමෙමා බහු දයකොපි බහු දතුකා මො පමාණෙන ගහෙ තබ්බිං දෙසාධමෙමා න බහු, දයකොපි අපං දතු කාමො අපං ගහෙතබ්බිං; දෙසාධමෙමා න බහු, දයකො පන බහු දතු කාමො පමාණෙන ගහෙතබ්බිං; පටිගහණ්ණි සමිභිමතාං අජන්තොතො මනුසානං පඤ්ඤාමණ්ණිති, සද්ධාදෙසාං විනිපානෙති, සාසනං නකරෙති

විජය මාතුසාපි විගතං ගභෙභුංකසකොඛාති, ඉතිමඛං ජනිතොව පටිගගසො
 තබබං අසමිත්ත පටිගගගණ් සනෙතාසො නාම-අධිඤ්ඤාතිසෙව අභජවා
 චාරපටිසාපියා ගතොති-අසං ලොඵඨ විවජ්ජන සනෙතාසො නාම-
 යථාලාභසනෙතා සාදසො විවරෙවුතනනසා සෙව පිණ්ඩපාතං පටි
 භුඤ්ඤාතො, සමණධම්මං අනුපාලෙස්සාමි'ති, උපකාරං ඤ්ඤාතො පටිභුඤ්ඤාතං.
 උපකාරසනෙතාසො නාම-පතනං පුරෙතො, ආතිහංත පටිගගගෙනබබං,
 අනුපසම්පනෙතාසති තෙනගාභාපෙනබබං අසතිගරාපෙතො පටිගගගණ්ථ
 ගණ්මඛතං ගභෙතබබං, අසං පටිමාන සනෙතාසොනාම-ජගෙවජාස පටි
 විනොදනං ඉදමෙධ්විති සාරණ්හති, එවං පටිභුඤ්ඤාතං පටිගගග සනෙතා
 සොනාම, නිදඤ්ඤා නිදඤ්ඤාතපටිභුඤ්ඤාතබබං, අසංසනතිපි පටිවජ්ජන
 සනෙතාසොනාම, මුඛංඅනොලොකෙතො, සාරාණ්ඨ ධම්මෙවිසිතෙන පි
 ඤ්ඤාතබබං අසං විස්සජ්ජන සනෙතාසොනාම පිණ්ඩපාත පටිසංසුතො
 නිපත පඤ්ඤාතබබාති, 1 පිණ්ඩපාති කඛිතං 2 සපදනවාරිකඛිතං 3 එකං
 සතිකඛිතං 4 පභවපිණ්ඩකඛිතං 5 බඵපවජාභ්ගති කංභ'නහි, තෙසං
 විජාරකථා විසුඛිමගෙභවුතො-ඉතිපිණ්ඩපාත සනෙතාස මහාඅරියවංසං
 පුරස මාතො භික්ඛු ඉමාති පඤ්ඤාතබබාති ගොපෙති, ඉමාතිගොපෙනො
 පිණ්ඩපාත සනෙතාසමහා අරියවංසවසෙන සනතුඤ්ඤාතොති-වණ්ණවා
 දි'ති' ආදිතිවුතන සෙනෙ' ම වෙදිතබබාති-සෙනාසනෙනා'ති, ඉධ, 1
 සෙනාසනං ජනිතබබං 2 සෙනාසන බෙතනං ජනිතබබං 3 සෙනාසන
 සනෙතාසො ජනිතබබං-4 සෙනාසනපටිසං සුතපුත්තබබාති ජනිත
 බබාති-තථ සෙනාසන'භවි මඤ්ඤො-පිඨං-තිසි-බිමොභනං-විහා
 රො-අභිධයොගො-පාසාදො-ගමමියා-ගුහා-ලොනං-අට්ටො-වෙඵභු
 ඤ්ඤො-රුකබමුලං-යථවාපනභික්ඛුපටිසකමනහි නිඉමාති පණ්ණරස
 සෙනාසනාති-සෙනාසනබෙතන'හති 1, සංසගොවා, 2, ගණ්ඨොවා-3,
 ඤ්ඤාතොවා, 4, මිහිවතොවා, 5, අතතනොවාධනෙන, 6, පංසුකුලංවා'ති,
 ජබෙතතාති-"සෙනාසනසනෙතාසො 'ති" සෙනාසනෙ විතකකසනෙතො
 සාදයොපණ්ණරසසනෙතොසා" තෙපිච්ඡිපාතෙ වුතොතනසෙනෙව වෙ
 දිතබබාති-"සෙනාසන පටිසංසුතොතිපඤ්ඤා වුතබබාති-1, ආරඤ්ඤාතිකඛිතං
 2, රුකබමුලිකඛිතං-3, අබෙතාකාසිකවුතං-4, සොපාති කඛිතං-5, යථාස
 නාතිකඛිතහති තෙසං විජාරකථා විසුඛිමගෙභ වුතො-ඉති සෙනාසන
 සනෙතා සමහා අරියවංසං පුරෙසමාතො භික්ඛු ඉමාති පඤ්ඤා වුතබබාති
 ගොපෙති-ඉමාති ගොපෙනො සෙනාසනාසන සනෙතො සමහාඅරියවංස
 වසෙන සනතුඤ්ඤාතොති-භිලානපවචසො පන පිණ්ඩපාතෙසෙ'ව පටිඤ්ඤා
 තථ යථාලාභ යථාබල යථාසාරුඋපසනෙතාසෙනෙ'ව සනතුඤ්ඤාතබබං-
 තෙසං පිණ්ඩකඛිතං භාවනාරාම අරියවංසං භවති'ති වුතොමපිවෙනං.

"පඤ්ඤාසෙනාසනෙවුතො, පඤ්ඤා ආභාරතිසසිතා,
 එකොවිරිසසඤ්ඤාගොතො, මෙවච්චරතිසසිතා'ති."

ඉති ඝනවෘ පඨවි. පඨවරමානෝවිඨ සාගරකුට්ඨි. සුරගමානෝවිඨ, ආකාසං චිත්ථාරගමානෝවිඨව පඨවම. විවරසනෙතාස අරියවංසං කථේනා චන්දං උට්ඨාපෙතොනෝවිඨ සුරියං. උලුලෙඛිතොනෝවිඨ දුරියං. පිණ්ඩපාතසනෙතාස කථේනා, සිතෙරුං උකුඛිපනොනෝවිඨව නරියං. සෙනාසනසනෙතාසං අරියවංසං කථේනා, ඉදුනි සහසනස පනිමණ්ඨිතං. චතුස්ථං භාවනාරාම අරියවංසං කථේතු. “සුතවපරං හිතබවෙ භික්ඛුභාවණ් රාමොහොඪ්ඪි” තී දෙසනංආරභි.

තඨ ආරමනං ආරාමො, අභිරමඪි” තී අප්ඨො, භාවනාස ආරා මො අසාහි භාවනාරාමො, භාවනාස රතො’ති භාවණ්‍රතො, පඤ්චවි ට්ඨි පභාණේ ආරාමො අසාහි පභාණ්‍රාමො, අපිචභාවෙනො රමඪි’ති, භාවණ්‍රාමො, පජභනොරමඪි’ති, පභාණ්‍රාමො’ති, එව මෙඨී අප්ඨො දුට්ඨිබ්බො-අසංභි වානාරො සනිපට්ඨානෙ භාවෙනො රමඪි, රඪිං විඤ්ඪි’ති අප්ඨො-තථා වනාරො සමමුපධානෙ වනාරො ඉභිපාදෙ පච්ඡිදානි පඤ්චබලානි සහනබොජ්ඣබේඝ සහන අනුපසානා අට්ඨාරස මහා විපසානා සහනනිංස බොධපකුඛිස ධමෙම අට්ඨනිංස ආර මමණ් විභසනියො භාවෙනො රමඪි’ති. විඤ්ඪි කාමච්ඡද්දොපන කීලෙසෙ පජභනොරමඪි’ති. විඤ්ඪි-ඉමෙසුපන චතුසු අරියවං සෙසු පුරිමෙහි තාවනිති තෙරසනං ධුතඛිතානං චතුපථවස සංගො සසාව වසෙන සකලං විතසිටකං කපිතං හොති, භාවනාරාමෙන අව සෙස පිටකමසං-ඉමංපන භාවනාරාමං අරියවංසං කථේනෙන භික්ඛුතා පටිසමඪිදු මගෙහ නෙකබමමපාලියා කථේනබ්බො-දීඝතිකාසෙ දසුතතර සුතතතපරිසාසෙන කථේනබ්බො-මජ්ඣිමනිකාසෙ සනිපට්ඨානසුතතත පරිසාසෙන කථේනබ්බො-අභිධමෙම නිද්දෙසපරිසාසෙන කථේනබ්බො- තඨ “පටිසමඪිදු මගෙහ නෙකබමම පාලිය’නති” නෙකබමම භාවෙ නොතා රමඪිකාමච්ඡදුං පජභනො රමඪි, අවසාපාදං-ව්‍යාපාදං-ආලොක සඤ්ඤං-චිතමිධං-අවිකොපං-උච්චං-ධමම වචජානං-විචිකිච්ඡං- ඤ්ඤං-අවිජ්ජං-පාමොජ්ජං-අරනිං-පඨමජ්ඣානං-පඤ්ච නිවරණේ-දුරි යජ්ඣානං-විතකච්චොරං-තනිසජ්ඣානං-පිනිං-චතුස්ථජ්ඣානං-සුබදුකොඛ ආකාසානඤ්ඤාසන සමාපනති. භාවෙනො රමඪි, රුපසඤ්ඤං, පටිඝ සඤ්ඤං, නානභතසඤ්ඤං පජභනො රමඪි-විඤ්ඤානඤ්ඤාසන සමා පනති-පෙ-තෙවසඤ්ඤා නාසඤ්ඤාසන සමාපනති. භාවෙනො රමඪි, ආකිඤ්ඤාසන සඤ්ඤං පජභනො රමඪි, අනිච්චානුපසානං. භාවෙනො රමඪි-නිච්චසඤ්ඤං පජභනො රමඪි-දුකුඛානුපසානං, සුබ සඤ්ඤං-අනභතානුපසානං, අනභසඤ්ඤං, නිබ්බිදුනුපසානං, නඤ්ඤි, විරු භානුපසානං, රුභං, නිරොධානුපසානං, සමුදසං, පටිච්ඤ්ඤානුපසානං, ආදුනං, බසානුපසානං, සණ්ඨසඤ්ඤං-වසානුපසානං-ආයුභනං-විපරිණ්මානු පසානං-ධුචසඤ්ඤං-අභිමිඤ්ඤානුපසානං-නිමිඤ්ඤං, අපාණිතිනානුපසා

ඉමෙ මො භීක්ඛවෙ භවංගො රො අරියවංසා'ති භීක්ඛවෙ ඉමෙ මහා
 රා අරියවංසා, අරියතභවියො, අරියපච්ඡේදියො, අරියඤ්ජුසා අරියවඤ්ච
 මානි'ති සුගතභංගං විනිවට්ටොති ඉදං ඉතා අරියවංස පරිපුරකස්ස
 භීක්ඛනො වසන්දිසාදස්සෙගො ඉමෙතිව පන භීක්ඛවෙ'ති ආදී
 මා'හ, තඤ්ච, ඤේ'ව අරහියංසභවි'ති සො ඤෙව අරහියං අනභිරහියං උක්ඛ
 ඤාසිතං සභවි අභිභවති නතං අරහි සභවි'ති තමපන භික්ඛා යාඨසා
 පඤ්චස්ස සෙනාසනෙස්ස අභිකුසලානංවා ධම්මානං භාවනාස අරහිනාම
 භොති, සාසතිතුං අභිභවිතුං නසකෙකාහි-අරහිරහියභොති අරහිම පම
 කාමඉණ්ණිරහිම සභවි, අභිභවිතුං සකෙකාහි-ඉදං භාථාති කුටං ගණ්ඨ
 තො නාරහි'ති ආදිමාහ

තඤ්ච, ධිර'හති විරියවතං, නාරහිධිරසංහති'ති ඉදං පුරිමස්සකරණ
 වචනං යසමා සාවිරසංහති නභොති, විරංසතිතුං අභිභවිතුං නසකෙකාහි,
 තඤ්ච නාරහිසභවි ධිරං, ධිරොති අරහියං සභො'ති අරහියභවතාහි සො
 ධිරො නාම-තඤ්ච අරහියං සභවි'ති අඤ්චා; සඛ්ඛිකම්මවිතාසිත'හති
 සඛ්ඛිං තෙභුමකං කම්මං චජ්ජා පරිචජ්ජනං පරිචඤ්චමං කථා සීතං, පඤ්ච
 නාංකො නිවාරකෙ'ති කිලෙසෙ පඤ්චජ්ජා සීතං, කොනාමරුභොවා
 දෙසොවා නිවාරකස "නොකං ජලේවානදස්සෙ'ව කොතං නිජ්ජිතු
 මරහති'ති, ජලේවානදසංඛානස්සජ්ජතිං රාජාසුචණ්ණස්ස තෙකඛ්ඛද්දිසං ගර
 හිතඛ්ඛදෙස ඵ්චිමමුතනංකොතංසුගතො නිජ්ජිතුං අරහති බුහුනුනාපිපසංසී
 තො'ති මහාබුහුනා'පි ඵසො පුගගලො පසංසීතොකෙ'වාහි-දෙසනා පරි
 කොසාතෙ වගාරීසං භික්ඛුසභස්සාහි අරහතො පතිට්ඨති.සු.

අරියවංසසුභවංස කථා නිග්ගිතා

ආයතීවංශ සූත්‍ර සන්තය.

නමෝ නාහං
හභවතො අරහතො සම්මා සම්මුඛිහං.

මෙ, මා විසින් (මේ ආයතීවංශ සූත්‍රාදාන ධර්මදෙශනාව); එවං සුභං, මෙසේ අසනලදී; (නොහොත්) මෙ, මාගේ; සුභං, (ශ්‍රෝතවිඤ්ඤාන සුභාභවන ව්‍යාජනවිඤ්ඤානවිච්චයෙන්) ඇසීම; එවං, මෙසේමැයි; (ඒ කෙසේද) එකංසමයං (ගඤ්ඤාවක්‍රාන්තියමයාදී සමයන්අතුරෙන් කරුණකෘතාසමය සංඛ්‍යාතවූ) එක් ධර්මදෙශනාසමයෙක්හි; හභවා, (රහවෙමොහොදී සියලු සාපධර්මයන් හඳුනාගෙන) භවත්වන්මවු (සඵලාරාජෙන්ත්වයානන් වහන්සේ); සාවත්තං, සැවැත්තුවර සමීපයෙහිවු; ජෙනවනෙ, (ජෙනනම් රාජකුමාරයා විසින් රොපිත සංවර්ධනයෙහි) ජෙනවනනම්වු; අනාර්ථ පිණ්ඩිකාස ආරාමෙ, අනෙපිටුමහසිටුහුගේ ආරාමයෙහි; විහරති, (සභර මුහුටිහරණයෙන් යුක්තව) වැඩවාසයකරණයේකැණෙනුබො, එකල්හි වනාහි; හභවා, භාගාවත්වු සඵලාරාජෙන්ත්වයානන්වහන්සේ; භික්ඛ වොති!, මහණෙනි කියා; භික්ඛු ආමනෙසි, භික්ඛුන්ට ආමන්‍යණයකර වදාලයේක; හදනෙති, ස්වාමීන්වහන්ස! කියා; කෙහික්ඛු, ඒ භික්ඛුහු; හභවතො, භාගාවත්වු සඵලාරාජෙන්ත්වහන්සේට; පච්චෙස්සාසුං, පිළිවදන් දුන් නාහුය; හභවා, භාගාවත්වහමේ; එතං, මේ වක්‍රාමාන සූත්‍රය; අවොච, (මුරුසිරයෙන්) දෙශනාකොට වදාලයේක; භික්ඛවො!, මහණෙනි; ඉමෙ චතතාරො අරියවංසා, මේ සභර ආයතීවංශයෝ; අග්ගස්සාසු, අග්‍රයයි දහ යුක්තාහ; රත්තස්සාසු, බොහෝකල් පැවැත්තැහැයි දහයුක්තාහ; වංසස්සාසු, (බුද්ධප්‍රත්‍යාසම්මුඛ ආයතීශ්‍රාවකයන්වහන්සේලාගේ) වංශයයි දහයුක්තාහ; පොරාණි, පොරාණිකයයි දහයුක්තාහ; අසංකිණ්ණො, දුරුනොකරණ ලද්දහ; අසංකිණ්ණපුබ්බා, (මෙයින් ප්‍රයොජන කවරේදයි කියා අතීත බුද්ධාදී ලත්තමයන් විසින්ද) පහනොකලෙපිරුහ; නසංකිසනති, (දැනුද මෙයින් ප්‍රයොජන කවරේද කියා) පහනොකෙරෙන්; නසංකිසිස්සහති, (අනාභයයෙහි ඇතිවන්නාවූ බුද්ධාදී ලාභමයන් විසින්ද මෙයින් ප්‍රයොජන කවරේදයි) පහනොකරණු ලබන්; විඤ්ඤාති, නුවනැත්තාවූ; සමණෙහි, (සංසිදුවනලද කෙලෙසුන් ඇති) ශ්‍රමණයන්විසින්ද; බ්‍රාහ්මණෙහි, (පහකරණලද කෙලෙසුන් ඇති) බ්‍රාහ්මණයන් විසින්ද; අප්පනිකුට්ඨා, හතීනොකරණලද්දහ; කතමෙචතතාරො?, ඒ සභර ආයතීවංශයෝ කවරහුද?

හිඟුවෝ!, මහණෙනි; ඉඬි, මේ ශාසනයෙහි; හිඟු, සසරභය දක්නා මහණනෙම; ඉහරිතරෙන විවරෙන, (දළුරුකොඳි) ලක්ඛිතාවටු සිවුරකින්; සනතුටෙට්ඨාගොති, (නුච්ඛසනෙතාමයෙන්; නොගොත් විංශති ප්‍රකාරසනෙතාමයෙන්) සතුටුවන්නේවේද; මෙහි විංශති ප්‍රකාර සනෙතාමයෝ නම්. සිවුරෙහි විතකීසන්තොමය, ගමන සන්තොමය, පයෙෂ්මණ සන්තොමය, ප්‍රතිලාභ සන්තොමය, පමණදූන පිළිගන්නා සන්තොමය, ලොඵඨවිවර්ත සන්තොමය, සථාලාභ සන්තොමය, සථාබල සන්තොමය, සථාසාරූඨ සන්තොමය, උදක සන්තොමය, ධොවන සන්තොමය. කරණ සමුදායසය, ප්‍රමාණ සන්තොමය, සුභත සන්තොමය, සිබ්බත සන්තොමය, රජන සන්තොමය, කථා සන්තොමය, පරිභොග සන්තොමය; සන්තිධිපරිවර්ත සන්තොමය, විසාර්ත සන්තොමය, යහ මොහු වෙත්.

මෙහි සිවුරු ඉවසන හිඟුව විසින් ගෙවසක් නිබද වාසයකොට මසක් පමණ විතකීණ්‍යකරන්ට වටනේය—ගෙනෙම වනාහි වස් පවරා විවරමාසයෙහි සිවුරුකරන්නේය—පාංශුකුලිකතෙම අච්චාසයකින් සිවුරුකරන්නේය—මෙසේ මාසාභී මාසයක් පමණ විතකීණ්‍යකිරීම විතකී සන්තොමයනම් වේ—මේ විතකී සන්තොමයෙන් යුක්තවු හිඟුව විසින් පාචිතබණ්ඨිරාජ්චාසි පාංශුකුලික මහතෙරුන්වහන්සේගෙන් විසයුතු ඒ තෙරුන්වහන්සේ වනාහි වෙනියපමිත විහාරයෙහි වෛතාස වද්දමිසි ආයේය, වෛතාස වැද මාගේ සිවුරු උච්චිට දිරාහියගෙයින් බොහෝදෙනා වාසයකරණ ස්ථානයෙහිදී මනාපවු සිවුරු ලබමිසි සිතුයේය. මෙසේ සිතා අනුරාධපුර මහාවිහාරයට අවුත් සංඝසච්චරයන්වහන්සේ දූක වාසය කරන්නාවු ස්ථානයක් විවාරා එහි වාසයකොට දෙවෙනි දවසෙහි සිවුරු ගෙනැවුත් මහතෙරුන්වහන්සේ වැද සිටියේය. එවිට මහතෙරුන්වහන්සේ කීමෙක්ද ඇවැත්තියි විවාලේය—එවිට පාංශුකුලික තෙරුන්වහන්සේ ස්වාමීනි ගම්දෙරට යෙමිසි කියේය. මහතෙරුන්වහන්සේ ඇවැත්නි මවද යෙමිසි කියේය. පාංශුකුලික තෙරුන්වහන්සේද යහපත ස්වාමීන් වහන්සැයි කියා වඩනාසේක් මහබෝදෙර කොටුවෙහිසිට පුණ්‍යවන්ත යන් වාසයකරණ ස්ථානයෙහිදී මනොඤු සිවුරු ලබමිසි සිතා නැවත මාගේ විතකීය ගෙවත් කල්පනාව අපිරිසිදුයයි එයින් නැවතුනේය. දෙවෙනි දවසෙහිද ගොස් එසේ නැවති තුන්වෙනි දවසෙහිද මහ වෛතාසයට උතුරුදෙර සමීපයට ගොස් එතැන්හිදීම නැවති සඟරවන දවසේද මහ තෙරුන්වහන්සේගේ සමීපයට ආවේය. මහතෙරුන්වහන්සේද මේ හිඟුවන්වහන්සේගේ විතකීය අපිරිසිදුවන්නේයයි සිතා සිවුරු පොරවා ගෙන ඒ තම හා සමග ප්‍රශන විවාරමින් ගම්දෙරට ප්‍රවිච්චුවුයේය. එවද රාත්‍රියෙහි එක්කරා මනුෂ්‍යයෙක් වමිසින් පිහිසව වසතුයෙහිම වච්චකොට

එම වස්තු සමග කසලගොඩට දැමුවේය පාංශුකූලික තෙරුනපායගේ කිලමැස්සන් විසින් පිරිවරණලද්දවූ ඒ වස්තුය දැක දෙගොත් මුදුනෙහි තබා ඇදිලිබැඳ සිටියේය. ඒ දුටු තෙරුන්වහන්සේ කිමෙක්ද ඇවැත්ති කසලගොඩට ඇදිලිබදින්නෙහිදැයි කියේය. පාංශුකූලික තෙරුන්වහන්සේද සොමිනි! මම කසලගොඩට ඇදිලිනොබදිමි. මාගේ පියවු දසබල ධාරිවූ මුදුරුණන්වහන්සේට ඇදිලිබදිමි. සොමිනිවහන්සා! “සුණ්ණනම්” දැසියට පොරවාදමනලද පාංශුකූලික වස්තුය තිබක් * පමණ පණුවන්ගසා දමා සොහොනින්ගත්නාවූ උන්වහන්සේ විසින් අතීතයින් දුෂ්කරයක් කරණලද්දේයයි කියේය. මේ විකඩ් සන්තෝෂයනම්වේ

සිවුරුපිණිස සන්තනු විසින් වනාහි කවර නැතකදී ලැබේදෝසි නො සිතා කම්සාන ශීඝ්‍රයෙන් සැම ගමන සන්තෝසයනම්වේ-සිවුරු සොසාසන් තනු විසින් වනාහි සම් කිසිවක්හු හා සමග නොසේ නොසොසා ලුණ් ප්‍රිය ශීලී හිඤ්චක් සමග ගොස් සෙවීම පටොභිණ් සන්තෝෂයනම්වේ මෙසේ සොසන්තාහට ගෙණෙනු ලබන්නාවූ සිවුරක් දුරින්ම දැක මේ, සිවුර මහාප වන්තේය, මේ සිවුර අමනාපවන්තේයයි මෙසේ කල්පනා නොකොට දල සිසුම් රුක්ෂ මෘදු මොලොක්වූද සිවුරු අතුරෙන් සම් කිසි ලැබුන සිවුරකින් සන්තූජවීම ප්‍රතිලාභසන්තෝෂයනම්වේ. මෙසේ ලබන ලද සිවුරු ගත්තනු විසින්ද මෙපමණක් දෙපට සිවුරට සැහෙන්නේය, මෙපමණක් එකපට (සිවුර) ට සැහෙන්නේයයි සිතා තමන් විසින් සම් කිසිවකින් යැපීම සථාසාරුප සන්තෝසයනම්වේ. කවර නැතක ජලය සහපන්ද? කවර නැතක අසහපන්දැයි නොවිවාරා ධොවනයට සැහෙන සම් කිසි ජලයකින් සේදීම උදක සන්තෝසයනම්වේ. මෙහි වනාහි පච්චර්ණි මැපියෙන් යුත් ජලය හා කිලිටු ජලයද දුරුකරන්ට වට තේය සෝදන්නනු විසින් මුඟුරු ආදියෙන් නොගසා අතින් පිරිමැද ගෙ වත් වදිනකකොට සේදීම ධොවන සන්තෝසයනම්වේ. එසේ යුධ නොවන්නේවනම් කොල බහා උණුකරණලද ජලයෙන්ද සෝදන්ට වට තේය. මෙසේ සෝද සිවුරුකරන්නනු විසින් මේ දලය සිහින්යයි විකොප හය නොකොට සැහෙන්නාවූ ක්‍රමයෙන්ම කිරීම කරණ සන්තෝසයනම් වේ-ත්‍රිමාර්ඛල ප්‍රතිවර්ජනය පමණටම කිරීම පරිමාණ සන්තෝසයනම් වේ-සිවුරු මැසීම පිණිස වනාහි සහපන් හුල් සොසමිසි නොවිවාරා විපි ආදියෙහි හෝ දෙවසානසෙහි හෝ ගෙණවුත් පාවුල්හි තබනලද හෝ සම් කිසි හුල් වර්ගයක්ගෙණ කිරීම යුතා සන්තෝසයනම්වේ. එසේම සිවුරු කිරීම හෙවත් මැසීම සිබ්බින සන්තෝසයනම්වේ. රජන් කරන් තනු විසින් වනාහි සොමවක්කලාදීන් අතුරෙන් සමක් ලැබ එයින් රැදිය යුතුය නොලබන්නනු විසින් වනාන්තරගෙහි මනුෂ්‍යයන් විසින් ගෙණ

* ලාස්සක් හෙවත් නැලි සතරක්.

හැරදමා හිය කසට හෝ භික්ෂුව විසින් ජීය හැරදමනලද කසට හෝ ගෙණ රජන් කටයුත්තේය, මේ රජන සන්තෝසයනම්වේ.....හීල කෘෂ්ණදිවු සම් කිසිවක් ගෙණ හභනියකනාදියෙහි උත්තාහට පෙණෙන් නාවු පමණකට කප්බිදු තැබීම කප සන්තෝසයනම්වේ-ලජ්ජාසාහානිය ප්‍රතිවර්තනය කිරීම පමණ වශයෙන් පරිභොගකිරීම පරිභොග සන්තෝ සයනම්වේ-වසත්‍රයක් වනාහි ලැබ තුල් හෝ ඉදිකටු හෝ සිවුරු කරන් නකු හෝ නොලබන්නහු විසින් තබන්ට වටහේය. අධිෂ්ඨාන නොක ළාවු වසත්‍රය සන්නිවිචන්තේය. අධිෂ්ඨිත වසත්‍රය සන්නිවි නොවන්තේ යයි මහා සිවසාදිරයන්වහන්සේ විසින් කියනලද්දේය-මේ සන්නිවි පරි වජ්ජන සන්තෝසයනම්වේ.....විසාජිතය කරන්නා විසින් වනාහි මුහුණ බලා නොදියයුතු, සාරාණිය බහිමයෙහි සිට විසාජිතය කටයුත්තේය. මේ විසාජිත සන්තෝසයනම්වේ.....

ච්චර ප්‍රතිසංයුක්ත ධුතාඛනනම්; පාංශුකුල්කාඛනයද, ගෙ ච්චරිකාඛන යද, යන මොහුයි. මෙහි විසාර විශුචිවාහියෙන් දකසුතුයි. මෙසේ ච්චර සන්තෝස මහා ආයතනවංශය පුරණ ලබන්නාවු මහණතෙමේ මේ දෙවැදු රුම් ධුතාඛනයන් ගොෂණය කරන්නේය, මේ ධුතාඛනයන් ගොපණය කරන්නේ ච්චර සන්තෝස ආයතනවංශයෙන් සන්තුච්චන්තේනම් වේ.

(මෙසේ විංශති ප්‍රකාරවු සන්තෝසයෙන් සතුටුවන්නේ වේද) ඉතරි තර ච්චර සහතුටසියාව, සම්සේ ලබනලද ච්චරසකින් සතුටුවී මෙහි; * වණ්ණවාදි, ගුණ කියන සුඵචේද, (මෙහිදු ඇතම් කෙණෙන් තෙමේ ච්චර සන්තෝසයෙන් සතුටුවන්නේය. එසේම සතුටු අනා යන්ගේ ගුණ නොකියන්නේය, ඇතැම් කෙණෙන් තමන්ද සතුටු නොවන්නේය. සන්තෝසයෙන් යුක්තවු අනුන්ගේ ගුණද නොකිය න්තේය, ඇතැම් කෙණෙන් තෙමේද ච්චර සන්තෝසයෙන් යුක්තවන් තේය. එම සන්තෝසයෙන් යුක්තයාගේ ගුණද කියන්නේය.) ච්චර ගෙතු, සිවුරු පිණිස; අට්ඨකිරුපං, නුසුදුසුවු; අනෙසනං, (දුකෙසං පහිණි ගමනානුසොභාදි ප්‍රභෙද නානාප්‍රකාර) අනෙවණ්ණසට; නව ආපජ්ජනී, නොපෑමිණේද; ච්චරං, සිවුරක්; අලබාව, නොලැබද; නපරිතසාහි, නුසන නොවන්නේද; (නොහොත් කෘෂ්ණතොකරන්නේද; ච්චරං, සිවුරක් ලබාව, ලැබද; අගපිතො, ගපිතනොව (කෘෂ්ණවශයෙන් නොගෙතුවේ) අවුච්චිතො, (මොහයෙන්) මුච්චිතනොව; අනපේඛාපනෙනා, (කෘෂ්ණවශ යෙන්) නොගැඵනේ; ආදිතවදසාහි, (කෘෂ්ණවශයෙන් ගපිතපරිභොග යෙහි) ආදිතව දැකීමෙන් යුක්තව; නිසාරණ්ණපඤ්ඤා, (සම් මේ සිතල නෑසීම ආදි) නිසාරණ්ණසම දනිමින්; පරිභුජනී, පරිභොගකරන්නේද;

* සතුටුවන්නාහුගේ-සොත්.

ශාසමපත ඉතර්තර විවරසනාවිසීයා, ඒ ඉතර්තර විවර සනෙතාසයෙන් වනාහි; තෙවනනානුසංයෝගි, (මම පාංශුකුලිකවන්තෙමිස (මා විසින් උපසමපදාමාලකයෙහිදී පාංශුකුලිකාධිපත සමාදන්වනලද්දේය. කව රෙක් මාහා සදාශවන්තේදුසි කියා) තමා උසස් නොකරන්තේද; නො පරං වමෙහනි, (මේ සෙසු හික්කුහු පාංශුකුලික නොවන්නාහුය. පාංශු කුලික මානුසක්ද මොවුන්ට නැත්තේයයි කියා) අනායාහට ගභීනොක රන්තේද; කොහි, යමෙක් වනාහි; තත්, ඒ විවර සන්තෝසයෙහි; (වණ්ණවාදී බැව් ආදියෙහි); අනලසො, අලසනොව; දකොධා, දක්වන් තේද; සමපත්තො පතිසාධො, සමපත්තොසංඛාත ප්‍රඥාවෙන් හා සිහි යෙන් යුක්තවේද; හික්කවෙ!, මහතෙහි!; අයං භික්ඛු, මේ මහණතෙම; පොරුණේ, (අහිතවොත්පත්තිනුච්චෙයින්) පුරුහතයෙහිවු; අගගඤ්ඤා, අග්‍රයයි කියා දතපුතුචු; අරියවංසො, (බුඩ්ධිප්‍රනොකබුඩ්ධි අග්‍රශ්‍රාවක මහා ශ්‍රාව කාදිවු) ආයතියන්තේ වංශයෙහි; ඩීතොති, සිටියෙහි; වුච්චති, කියනු ලැබෙයයි වදාලෙස්කැණු.

2. හික්කවෙ!, මහණෙනි!; පුතව, නැවතද; අපරං, අනික් කාරණයක් (කියමි); භික්ඛු, මහණතෙම; ඉතර්තරෙන! පිණ්ඩපාතෙන, (සංඝඛන්, උදෙසඝඛන්; ආදිවු පසලොස් ප්‍රහෙද පිණ්ඩපාතයන් අතුරෙන් ලබනලද ඔදන කුමමාසාදි) යම් කිසි පිණ්ඩපාතයකින්; සනාවුටොභොති, (පස ලොස් ප්‍රකාර සන්තෝසයෙන්) සනාවුටවන්තේවේද; (මෙහිදු පසලොස් ප්‍රකාර සන්තෝසය නම් පිණ්ඩපාතයෙහි විතකී සන්තෝසය, ගමන සන් තෝසය, පසෙසන සන්තෝසය, පටිලාහ සන්තෝසය, පටිග්‍රහණ සන් තෝසය, මහතපටිග්‍රහණ සන්තෝසය, ලොඵච්චවිච්චන සන්තෝසය, යථාලාභ සන්තෝසය, යථාබල සන්තෝසය, යථාසාරූප සන්තෝසය, උපකාර සන්තෝසය, පරිමාණ සන්තෝසය, පරිභොග සන්තෝසය, සන් තිඛි පරිවර්ඪන සන්තෝසය, විසාර්ඪන සන්තෝසය යනු මොහුයි.

එහිගණයා හා සමග හැසිරෙන්නාවු පිණ්ඩපාතිකයා විසින් සවසරේ රූප ස්ථාන කාලයෙහි තෙට දවස කවර තැනෙක්හි පිඩුපිණිස හැසිරෙන්නේ දැයි විමාලකල භොමිත්වහන්ස අසවල් ශ්‍රාමයෙහියයි මෙපමණක් සිතා එතැන්පටන් නොසිතියුතුය. ඒකවාරිකයා විසින් විතකී මාලකයෙහි සිට විතකීතය කටයුත්තේය, එතැන්පටන් විතකීතයකරන්තේ ආයතීවංශ යෙන් වුනවුවානම් වේ, (පිටත්වන්තේ නම් වේ,) මේ විතකී සන්තෝසය නම් වේ, පිඩු පිණිස හැසිරෙන්නහු විසින් වනාහි කොතැන්හිදී ලැබේදෝ යයි නොසිතා කම්ස්ථාන ශීඝ්‍රයෙන් යායුතුය. මේ ගමන සන්තෝසය නම් වේ, පිඩු සොයන්නහු විසින් යම් කිසි හික්කුකෙණෙක් හා සමග නොගොස් ලජ්ජිප්‍රිය ශීලී හික්කුත්වහන්තේ නමක්ම ගෙණගොස් පෙව්ව පසෙසන සන්තෝසය නම් වේ, ගෙණඑන්නාවු පිණ්ඩපාතය දුරින්ම දැක මෙය

මනෝභෞත මෙය අමනෝභෞත සිතනොසිපදවියයුතුය. මේ පටිලාභ සන්තෝසය නම් වේ, මෙදේ මනාපය ඒදෙය ගණිමි, මෙදෙය අමනාපය එය නොගනිමිසි නොසිතා යම් කිසිවක් යැපෙනපමණි ගැණීම පටිගතණ සන්තෝසය නම් වේ, මෙහි පිණ්ඩපාතය බොහෝද දයකතෙමේ ස්වල්පයක් දෙනු කැමැත්තේය ස්වල්පයක් ගතයුත්තේය. පිණ්ඩපාතය බොහෝද දයකතෙමේද බොහෝ දෙනු කැමැත්තේය ප්‍රමාණයෙන් ගතයුතුය. පිණ්ඩපාතය ස්වල්පය දයකතෙමේද ස්වල්පයක් දෙනු කැමැත්තේය ස්වල්පයක් ගතයුතුය. පිණ්ඩපාතය ස්වල්පය දයකතෙමේ බොහෝ දෙනු කැමැත්තේය, ප්‍රමාණයෙන් ගතයුතුය. මෙසේ ප්‍රමාණය දැන පිළිගැණීම මනනපටිගතණ සන්තෝසය නම් වේ, ආචාරකුලයත්කරා නොගොස් ගෙපිළිවෙළින් යායුතුයි මේ ලොලුපව්වස්ත සන්තෝසය නම් වේ, සැදහැයෙන් පැවිදිවූ මහණතෙම මධුරවූ හෝ අමධුරවූ හෝ ආහාරය ලැබ එයින්ම සතුටුවන්නේය අනිකක් නොපතන්නේය ලැබූ හේද නොපිළිගන්නේය. මේ පිණ්ඩපාතයෙහි සථාලාභ සන්තෝසය නම් වේ. යම් කිසි භික්ෂුවක් තමහට ප්‍රකෘතියෙන් විරුඩිවූ හෝ වෘත්තයට විරුඩිවූ හෝ යම් දෙයක් වැලඳුකල අමුතු වෘත්ත හෝ උපද්ද්ද, ප්‍රථමයෙන් තිබුණු වෘත්තය හෝ වඩිද, මෙසේ යමකින් අපහසුවේ නම් ඒ භික්ෂුතෙමේ එබඳු ආහාරය ලැබුණු කල සභාගභික්ෂුන්ටදි ඔවුන් අතින් අවිරුඛ හෝචනයක් ගෙණ වැලඳීම සථාබල සන්තෝසයනම්වේ, යම් භික්ෂුකෙණෙක් ප්‍රණීතවූ බොහෝ ආහාර ලැබ විරප්‍රවෘත්තීන් බහුශ්‍රාය අලුලාහි ගිලන් භික්ෂුන්ට දන්දී එයින් ගෙණයකින් හෝ පිඩු පිණිස ගැසිර මිශ්‍රකාරය හෝ වලදන්තේද මේ සථාසාරුභ සන්තෝසය නම් වේ-මේ පිණ්ඩපාතය අනුභව කොට ශ්‍රවණ බණ්ඩය පුරමිසි උපකාරය සලකා පරිභෝගකිරීම උපකාර සන්තෝසය නම් වේ, පාත්‍රය පුරවා ගෙණෙනලද්දේද නොපිළිගෙණ අනුපසම්පන්නයෙකුලවා ග්‍රහණයකරවා පිළිගැණීමට සුදුසුදෙය පමණක් පිළිගැණීම පරිමාණ සන්තෝසය නම් වේ, ඡ්‍යොධා විනෝදනය පිණිස පරිභෝගකිරීම පරිභෝග සන්තෝසය නම් වේ, නග නගා තබා පරිභෝග නොකිරීම සන්තීඛි පරිවර්තන සන්තෝසය නම් වේ, මුහුණ නොබලා සාරණිය බමිසෙහි සිට විසසුප්තකකිරීම විසසුප්ත සන්තෝසය නම් වේ.

පිණ්ඩපාත ප්‍රතිසංයුක්ත බුතාඛත නම්-පිණ්ඩපාතිකාඛගය, සපදන වාරිකාඛගය, එකාසතිකාඛගය, පනතපිණ්ඩිකාඛගය, බලපච්ඡාභාග්‍රහකාඛගය යන පසයි, (මෙහි විසඳුර විශුඛිමාහියෙන් දැනගන්නේය,) මෙසේ පිණ්ඩපාත සන්තෝස මහා ආයතීවංශය පුරණ ලබන්නාවූ මහණතෙම මේ පව බුතාඛගයන් ගෝචනයකරන්නේය. මේ බුතාඛගයන් ගෝචනය කරන්නේ පිණ්ඩපාත සන්තෝස මහා ආයතීවංශයෙන් පසලොස් ප්‍රකාර සන්තෝසයෙන් සතුටුවන්නේ වේ. ඉඟරිතර පිණ්ඩපාත සනතුට්ඨිසාව,

(වඳුර අවධුරාදී සම් කිසි) ලත් භවිතාවනු පිණිසිපාතසකීන් සතුටු වී මෙහිද; වර්ණවාදී, ගුණ කියන සුඵවේද; පිණිසිපාතගෙනු, පිටු පිණිස; අපාති රූපං, නුසලසු; අනෙසනං, (දුත මෙමෙවර දී තානාප්‍රකාර) අනෙමණසට; නව ආපජ්ඣි, නොපැමිණිත්තේද, පිණිසිපාතං, පිණිසිපාතං; අල ඩාව, නොලැබද; න පරිතසාහි, (කෙසේ වනාහි ආහාර ලැබේදෝහෝසි පුණ්‍යවනන නිසුන් හා එකතුව කුහක ක්‍රියාවන්) ත්‍රසනනොවත්තේද; (නොහොත්) තෘෂ්ණ නොකරත්තේද, පිණිසිපාතං, පිණිසිපාතසක්; ලබාව, ලැබද; අනපිතො, ගවිතනොව (තෘෂ්ණවශයෙන් නොගැනුනේ) අවුච්චො, මෝහසයන් මුච්චිතනොව; අනඥොප්‍රසන්නො, (තෘෂ්ණවශයෙන්) හොනැව්තේ; ආදිඤ්චදසාපී, (තෘෂ්ණවශයෙන් පරිහොගයෙහි) ආදිඤ්ච දුකීමෙන් සුක්තව; නිසාරණපසෙකු, කුඩාදිස පිණිස නොවල දම් ධනාදී) නිසාරණං දනිමිත්; පරිභුජහි, පරිභෝගකරත්තේද; ධාසව ධන ඉතරීතර පිණිසිපාත සතභුට්ඨිසා, ඒ සම් කිසි පිණිසිපාත සන්තෝ ඝසකීන් වනාහි; නෙවතතානුකංසෙහි, (මම පිණිසිපාතිකයෙමි, මා විසින් උපසම්පදමාලකංස් පටන් පිණිසිපාතිකාභිග්‍ය සමාදන්වනලද්දේස, කව රෙත් මාහා සද්දවත්තේදයි කියා) තමා උපස් නොකරත්තේද; නොපරං වංචොහි, (මේ සෙසු භික්ෂුහු පිණිසිපාතික නොවත්නාහ, පිණිසිපාත මාහුසක්ද මොවුන්ට නැතැයි කියා) අනාසනට ගතී නොකරත්තේද; ඛොහි, සමෙක් වනාහි; තථ, ඒ පිණිසිපාත සන්තෝමයෙහි (වණිණිවාදී බැව් ආදියෙහි); අනලසො, අලසනොව; දඤ්ඛා, දඤ්චත්තේද; සමපජ්ඣ නො පහිසානො, සමපජ්ඣප්‍රසුච්චන් හා සිහියෙන් සුක්තවේද; හික්ඛ චෙ, වහණේති; අසං හික්ඛු, මේ මහණ්තෙව; පොරණේ, (අහිකවොත් පන්ති හුටුප්තසිත්) පුරාතනයෙහිවූ; අඤ්ඤා, අග්‍රසයි කියා දතසුතුටු, අරිපවංසෙ, (බුද්ධිප්‍රසාදාකුටුභිඤ්ඤාචකාදී) ආඤ්ඤන්ගේ වංසයෙහි; සිතොති, සිව්දේසයි; චුළුචි, කියනුලැබෙයි වදලුලේකං

3. හික්ඛචෙ, මහණේති; පුතව, නැවතද; අපරං, අනිත් කාරණසක් කියමි); හික්ඛු, මහණ්තෙව; ඉතරීතරං සෙනාසනෙන, (සංඝගණ ආදිවු ඡවිච්චි ඡෙත්‍රසත් අතුරෙන් ලබනලද ආදිපු ආදිවු සෙනසුත් අතුරෙන්) සම් කිසි සෙනාසනයනින් (හෙවත් සම් කිසි සෙනාසනයක්කරණ නොටගෙණ; සතභුට්ඨිගොහි, (පිණිසිපාතයෙහි දන්වනලද ක්‍රමයෙන්ම විනාසි සනොනානාදී පසලොස් ප්‍රකාර සැත්තෝමයෙන්) සතුටුවත්තේද; ඉතරීතර සෙනාසන භානුසීසාව, (රූසුටු; ප්‍රභේදවුද ලබනලද) සම් කිසි සෙනසුත් සතුටු වී; වණිණිවාදී, ගුණ කියත්තේද; සෙනාසනයෙනු, සෙනසුත් පිණිස; අපාතිරූපං, හුසුඵසුටු; අනෙසනං, අනෙමණසට; නව ආපජ්ඣි, නොපැමිණිත්තේද; සෙනාසනං, සෙනසුත්තක්; අලඩාව, නොලැබද; න පරිතසාහි, (කෙසේ වනාහි සෙනසුත්තක් ලබමිදෝ හෝසි කියා) උචොසට (නොහොත්) තෘෂ්ණවිට නොපැමිණිත්තේද; සෙනා

සතං, සෙනස්තත්; ලබාව, ලැබද; අභවතො, ගව්‍යතොව; අච්චන්තො, චුච්ඡන්තොව; අනුච්චන්තො, භාලිමත්තොව; ආදිනවදසාභී, උරිභාග සෙති ආදිනව දුකිත්තේ සුභාව; නිසාරණපඤ්ඤා, (සම් මේ සිතල නැසීම් ආදි නිසාරණස දකිමින්; උරිභව්‍යී, උරිභාගකරන්නේද; භාව උත ඉතරිතර සංඝාසන සංඝාචාරීයා, ඒ සම් කිසි සෙනාසන සන්තෝසෙ කින්; තෙවනානුකඩංසෙති, අත්දාකකංසන නොකරන්නේද; නොපර වමොහි, (මේ සෙසු කියුණු සම් කිසි සේනාසනයකින් සතුටුනොවන්නා ගසි කියා) අනුත්ව නිසු නොකරන්නේද, සොභී, සමෙන් වනාහි; තජ්ඣ, ඒ සෙනාසන සංඝාගාසෙති (විකල්පවාදිවැඩු ආදියෙහි); අනුලසො, අලසනොව; දකෙධා, දක්‍ෂවන්නේද; සමපත්තොපභිසංඝො, සමපජ්ඣන්ද සංඛාත පුත්‍රවෙන් හා සිහියෙන් සුභතවේ; භික්ඛවෙ!, මහණෙනි!; අසං භික්ඛු, මේ මහණතෙම; පොරුණේ, පුරුහතෙම; අග්ගඤ්ඤ, අග්‍ර සයි කියා දැනගතයු වුද; දරිඤ්ඤ, බුඩාදී ආසන්නයේ වංශයෙහි; සීගො, සිවිසේසයි; වුඤ්ඤ, කියනුලැබෙයි වැලඹෙයි

4. භික්ඛවෙ!, මහණෙනි; පුතව, නැවතද; අපරං, අනිකුද (ආසන්නයෙන් කියමි); භික්ඛු, මහණතෙම; හව්භාරංඝා, (සතර සභිපභාන, සතර සමන ප්‍රධාන, සතර ඉභිභා, සකෙච්ච්ඡ්‍ය, උච්ච්ඡ, ගඤ්ඤ බොධිසංඝ, ගඤ්ඤ අනුපසානා, අවලොප මනා විභිභා, සන්නිස්චොද්ධිසංඝ ධර්ම, අවනිස්ච අරමුණු ආදි) නාවනාවෙහි ඇලෙනලදව; භාව භාරංඝො හොති, භාවනාරුම සෙන් සුභතවේද; පහානරුමො, (න මච්ච්ඡ්‍යදී භෙදයෙන් පහකිරීමෙහි) ඇලෙනලදව; පහානාරුමො හොති, පහානාරුමයෙන් සුභතවේද; (ගෙවත් කාමච්ච්ඡදී භෙදය සමස්ත පහකිරීමෙන් ඇලෙන්වේද;) භාවපන භාවනාරුමතය භාවනාභවිතියා, ඒ භාවනාරුමතාවෙන්හා භාවනාරුමයෙන්ද; පහානාරුමතය පහානරුමියා, ඒ පහානාරුමතාවෙන් හා පහානරුමියෙන් වනාහි; තෙවනානුකඩංසෙති, (අනිත්‍යය දුඛය අනාත්මයයි කියා විදගීනා පිත්ථස භාවනාකරන්නා වූ මව අදව සැව අච්ච්ච ද්දෙක් වන්නේය. කවරෙක් මාහා සද්ධාවන්නේදයි කියා) තමා උපනොකරන්නේද; නොපර වමොහි, (අනිත්‍යය දුඛය අනාත්මය යා විදගීනා මාත්‍රසකුදු නැත්තේය ගරිණ්ඤ කම්භානසෙන් සුභතවු මොවුන්ගෙන් ප්‍රසෝජන කවරේද කියා) අනුත්ව භවනා නොකරන්නේද; සොභී, සමෙන්තෙම වනාහි; තජ්ඣ, ඒ භාවනාරුම පනණාරුමයෙහි ගුණ කිම් දැකෙහි; අනුලසො, අලස නොව; දකෙධා, දක්‍ෂවන්නේද; සමපත්තො පභිසංඝො, සමපජ්ඣන්ද සංඛාත පුත්‍රවෙන් හා සිහියෙන් සුභතවේද; භික්ඛවෙ!, මහණෙනි!; අසං භික්ඛු, මේ මහණතෙම; පොරුණේ, පුරුහතෙම; අග්ගඤ්ඤ, අග්‍ර සයි දැන ගතයු වුද; දරිඤ්ඤ, බුඩාදී ආසන්නයේ වංශයෙහි; සීගො, සිවිසේසයි; වුඤ්ඤ, කියනුලැබෙයි

භික්ඛවෙ!, මහණෙනි; ඉමෙ වනනාගො අරිසව සා, මේ සතර ආසන්නයෙන්; (අසනි පුවෙණි ධර්මයෝ ආසන්නාභිසෝ වනාහි), අග්ගඤ්ඤ, අග්‍ර සයි

කියා දැනගතයුත්තාහ; රත්නකුඤ්ඤා, දීඝිකාලයක පටන් පවතින්නාහයි දැන ගතයුත්තාහ; වංසකුඤ්ඤා, බුඩ්ධාදී ආයතීයත්වහත්සේලාගේ වංශයයි දතයු ත්තාහ; පොරුණා, (අභි නලොපාසානිගොවුගෙයින්) පුරාතනහ; අසං කිණ්ණා, පහතොකරණලදහ; අසංකිණ්ණාපාටිනා, (මෙයින් ප්‍රයෝජන කවරේදැයි කියා අතීතකාලයෙහි බුඩ්ධාදී උපාමයන් විසින්) පහතොකල විරූහ; න සංකීයහතී, (දැනුදු මෙයින් ප්‍රයෝජනකවරේදැයි කියා) පහ තොකෙරෙත්; න සංකීයි හංහතී, (මතු අනාගතයෙහි ඇතිවන්නාවූ බුඩ්ධාදී උපාමයන්වහත්සේලා විසින්ද මෙයින් ප්‍රයෝජන කවරේදැයි කියා) පහ තොකරණ ලැබෙත්; විකුඤ්ඤාහි, නුවනැත්තාවූ; සමනෙහි, (සංසිදුවනලද කෙලෙසුන් ඇති) ශ්‍රමණයන් විසින්ද; බ්‍රාහ්මණෙහි, (පහකරණලද කෙ ලෙසුන් ඇති) බ්‍රාහ්මණයන් විසින්ද; අපාතිකුඤ්ඤා, නිපුණතී නොකරණ ලදහ (සි;) සුත්‍රාග්‍රහය විනිවනීයයකොට දැන් වනාහි මහා ආයතීවංශය පුරන්තාවූ භික්ෂුහුගේ වසන දිශාවන් දක්වනසේක් “ඉමෙහි ව පන භික්ඛවෙ” සනුවෙන් වදාලසේක.

භික්ඛවෙ!, මහණෙනි; ඉමෙහිව පන චතුසි අරියවංශෙහි සමන්තාග භ්‍යො භික්ඛු, මේ සතර ආයතීවංශයෙන් වනාහි සමන්විත මහණතෙම; පුරන්තිමායවෙපි දිසාය, ඉදින් පූජිදිශාවෙහි වනාහි; විහරතී, වාසයකරයිද; සො එව, හෙතෙමෙම; අරතීං, (අතහීරහිසංඛ්‍යාත උකටලිභාවය; සහතී, අභිභවනසකරයි; (ඉවසයි.) නතං අරතී සහතී, (අභිකුසල ධර්මයන්ගේ වැඩිම පිළිඟ ප්‍රාප්ත ශයනාසනයෙහි සම් ඒ නොඇලීමක් නම් වේද ඒ නොඇලීම ඒ මහණහු අභිභවනස නොකරයි.

පච්ඡිමාය වෙ'පි දිසාය විහරතී, ඉදින් පච්ඡිමදිශාවෙහි වාසයකෙරේද; සො එව, හෙතෙමෙම; අරතීං, උකටලිභාවය; සහතී, මැඩපවත්වයි; අරතී, උකටලිය; තං, ඔහු; භසහතී, මැඩනොපවත්වයි.

උත්තරායවෙ'පිදිසාය විහරතී, ඉදින් උත්තරදිශාවෙහි වාසයකෙරේද; සො එව, හෙතෙමෙම; අරතීං, උකටලිභාවය; සහතී, මැඩපවත්වයි; අරතී, උකටලිය; තං, ඔහු; නසහතී, මැඩනොපවත්වයි;—තංකියසහෙතු, ඊට හේතු කවරේදැයි? භික්ඛවෙ, මහණෙනි; ධිරො, පණ්ඩිතතෙම; අරතීරතීසහො, උකටලිභාවයද කාමයද මැඩපවත්වන්නෙය; හි, එහෙයින්.

දැනට මෙහි දැක්වෙන්නේ පිදිසාය විහරතී, ඉදින් දැක්වෙන්නේ දිශාවෙහි වාසයකෙරේද; සො එව, හෙතෙමෙම; අරතීං, උකටලිභාවය; සහතී, මැඩපවත්වයි; අරතී, උකටලිය; තං, ඔහු; නසහතී, මැඩනොපවත්වයි;—තංකියසහෙතු, ඊට හේතු කවරේදැයි? භික්ඛවෙ, මහණෙනි; ධිරො, පණ්ඩිතතෙම; අරතීරතීසහො, උකටලිභාවයද කාමයද මැඩපවත්වන්නෙය; හි, එහෙයින්.

නාරතී සහතීධිරං—නාරතීධිරං සංහතී
 ධිරොව අරතීං සහතී—ධිරොහි අරතීං සහො.

සබ්බකම්මවිහාසී * නං-පණ්ණාසකංකො නිවාරයෙ,
නෙකං ජමෙබ්බානදසොව-කොතංනිඤ්ඤාමරහනී,
දෙවාපිනං පසංසඤ්ඤා-බ්‍රහ්මනාපි පසංසිනො'නි.

අරහී, උකට්ඨිභ්‍ය; ධිරං, පණ්ණිතයා; නසහනී, මැඩනොපවත්වයි; (ඒ කුමක්
හෙයිද?)—අරහී, උකට්ඨිභ්‍ය; නධිරසංහනී, පණ්ණිතයා මැඩපවත්වන්නී
නොවෙයි; ධිරොව, පණ්ණිතයෙමෙම; අරහී, උකට්ඨිභ්‍යාවය; සහනී, මැඩ
පවත්වයි; ධිරො, පණ්ණිතයෙම; අරහී-සහො, උකට්ඨිභ්‍යාවය මැඩපවත්
වන්නෙය; හි, එහෙයිනි.

සබ්බකම්මවිහාසීනං, සඵලභිමපරිවෙජ්ජකලාචු; පණ්ණානං, - කෙලසයන්
දුරුකොට සිටියාලු පුද්ගලයා; කො, කවරහම් රාහාදී පාපධර්මකෙණේන්;
නිවාරයෙ, වලක්වන්නේද; ජමෙබ්බානදසා, ජමෙබ්බානදසා භික්ඛුසා සම්බ
න්ධිචු; නෙකංඉව, නිෂකසක්වැනිචු; නං, ඒ පුද්ගලයාට; නිඤ්ඤා, ගතී
කරන්ව; කො අරහනී, කවරෙක් සුදුසුච්චිද? (නොවන්නේමැයි)—දෙවාපි,
දෙවියෝද; නං, බ්‍රහ්ම; පසංසඤ්ඤා, ප්‍රශංසාකරන්; බ්‍රහ්මනාපි, (මහා) බ්‍රහ්මයා
විසින්ද; පසංසිනො, ප්‍රශංසාකරණීලද්දේයයි සනරාමරලොකදිවාකරචු
භාග්‍යවන් අතීන් සමාක්සමබ්බ සඵලදුරාභේදනමයාණන්වහන්සේ මේ
මහා ආසනීවංශ සුත්‍රදෙශනාව නිමවා වදාලසේක.

* විසාකිනා-කප්ඵලි,

දැන් විමසි.

මේ සුත්‍රය වහාම අනුකර වතුනක නිපාතයට අයත් සුත්‍රයකි මේ සිංහල විසින් නිෂර භාවිතා කටයුතු වෙයි.

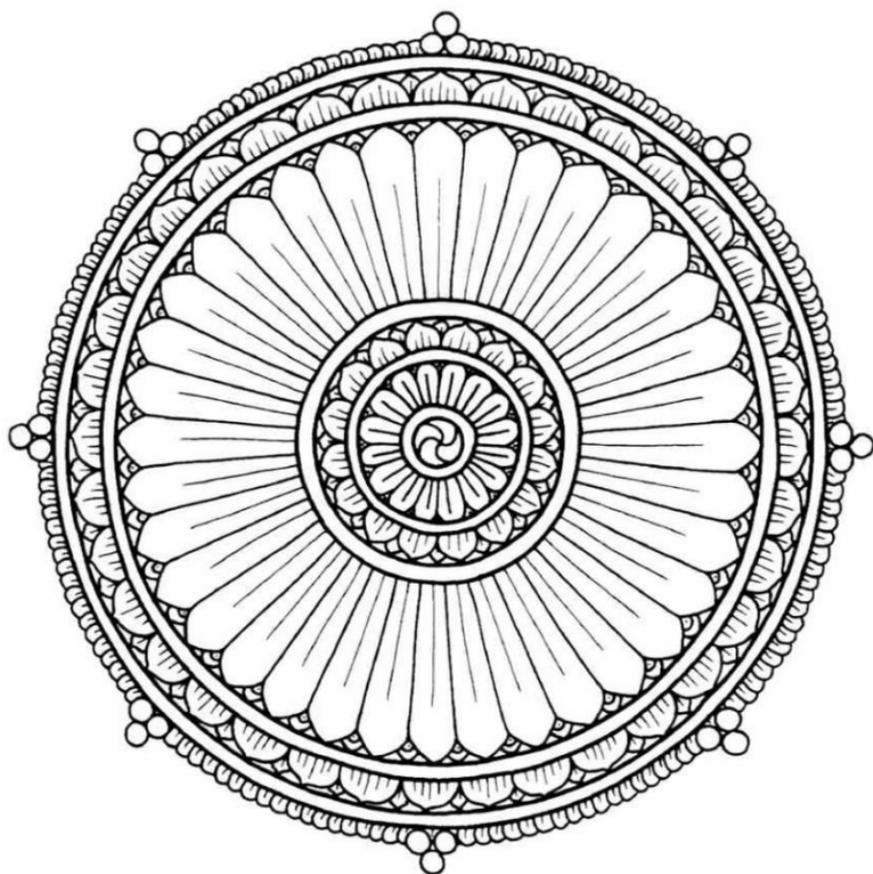
එබැවින් මෙය ගාල්ලේ ජාතික කලා පරිච්ඡේදිකයාට වැඩිවිසු ආවාදී පස්සාල ස්වසුමන නිසා භාවිත වහන්සේ තවර්සයෙන් වහන්සේලාට ප්‍රශ්න කරවා දිනපතා පිළිවෙලට ධර්මදෙයනා කරවන කල මින්වාගේ අගය නිසාසාම මෙය ගොඩනක සාමිත්ගේ සහායෙන් මාලවා මුද්‍රණය කර විම පිළිබඳ සන්නදෙකක් සපයාගෙන බැඳු පමණින් කොපි කර කන් කෝරුවට බාරදෙවා සපයීමක වැඩ සම්පූර්ණයෙන් නිම කරවා තුබුනේය. එය දෙසයන්ගෙන් විනිරමුකකබැව් තොකියමු. මාගම පුරයෙහි රාජදනනිස රජමහ විහාර සංඛ්‍යාත යටාල මැණික් විහාරාධිපති, “කංගල්ලේ ජිනරතන නිසා” මහාස්විර ඤාමිත්වහන්සේගේගා තවර්සය මිරිස්සේ අතිනවා රාමාඩි වාසි “කංගල්ලේ සුනාඥයන” ස්විරඤාමිත්වහන්සේගේද ගිණාඩු “මිරිස්සේ ඤානරතන නිසා ඤාමිත්වහන්සේ ලවා ඉතුරුගරිය ශුඛි කරවාගෙන නැවත මුලපටින් මුද්‍රණය කරවුයෙමි.

මෙහි සම් ප්‍රමාදදියක් ඇතහොත් සුඛිත් විසින් ශුඛිකරණුලාබ්ධිවා.

මේවහට,
 ඩී. ඩී. ඩී. ඇස්. ජයසූරිය
 කොන්දෙස්කර

1898 මාර්තු මස 1 දින
 මිරිස්සේදිග.

සබ්බ ආනං ධම්ම ආනං ජිනාති

නිබ්බාන පච්චයෝ භෝතු